

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 463/24
31.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Нина Здравковић, адвокат из Београда, улица Дечанска број 13, против тужених Града Београда, чији је законски заступник Градско правобранилаштво Београд, улица Тиршова број 3, и ЈКП “Београд пут”, Београд, улица Драгослава Срејовића број 8а, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П број 5181/17 од 14.09.2023. године, исправљене решењем истог суда П 5181/17 од 22.08.2024. године, у седници већа одржаној дана 31.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог Града Београда и жалба туженог ЈКП “Београд пут” Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** решење садржано у ставу првом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 5181/17 од 14.09.2023. године, исправљене решењем истог суда П 5181/17 од 22.08.2024. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 5181/17 од 14.09.2023. године, исправљена решењем истог суда П 5181/17 од 22.08.2024. године у делу става трећег изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиље у погледу потраживања накнаде нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова и страха са припадајућом законском затезном каматом и у ставу петом изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужених Града Београда и ЈКП “Београд пут” Београд и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 5181/17 од 14.09.2023. године, исправљена решењем истог суда П 5181/17 од 22.08.2024. године, у делу става другог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиље у погледу накнаде нематеријалне штете за претрпљен страх са припадајућом законском затезном каматом и у ставу четвртом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 5181/17 од 14.09.2023. године, исправљена решењем истог суда П 5181/17 од 22.08.2024. године у делу става другог изреке тако што се обавезују тужени Град Београд и ЈКП “Београд пут” из Београда да тужиљи АА из ... солидарно исплате накнаду нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова у износу од 115.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14.09.2023. године као дана пресуђења па до исплате у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде, док се у преосталом делу преко досуђених 115.200,00 динара, а до 120.000,00 динара, односно за износ од 4.800,00 динара са законском затезном каматом тужбени захтев одбија као неоснован.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 5181/17 од 14.09.2023. године, исправљена решењем истог суда П 5181/17 од 22.08.2024. године, у преосталим деловима ставова другог и трећег изреке, у погледу потраживања накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и у ставу шестом изреке и у том делу спис предмета **ВРАЋА** истом првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Ожалбеном пресудом, исправљеном решењем истог суда П 5181/17 од 22.08.2024. године, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе као из поднеска тужиље од 17.05.2023. године.

Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиље АА из ..., па су обавезани тужени Град Београд и ЈКП “Београд пут” Београд, да солидарно исплате тужиљи на име накнаде нематеријалне штете и то за претрпљене физичке болове износ од 120.000,00 динара, за претрпљен страх износ од 80.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 195.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 14.09.2023. године до коначне исплате у року од 15 дана од пријема овереног преписа пресуде.

Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се обавезу тужени да тужиљи солидарно преко досуђених а до тражених износа на име накнаде нематеријалне штете исплате и то: за претрпљене физичке болове износ од још 180.000,00 динара, за претрпљен страх износ од још 220.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења опште животне активности износ од још 105.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.09.2023. године до исплате.

Ставом четвртим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиље АА из ... па су обавезани тужени Град Београд и ЈКП “Београд пут” Београд, да солидарно исплате тужиљи на име накнаде материјалне штете и то износ од 4.576,00 динара на име трошкова ортопедског стезника са законском затезном каматом почев од 27.12.2016. године до исплате.

Ставом петим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у делу

којим је тражила да се обавезу солидарно тужени да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплате и то: износ од још 1.144,00 динара на име трошкова ортопедског стезника са законском затезном каматом почев од 27.12.2016. године до исплате и износ од 30.000,00 динара на име трошкова по рачуну број 17/17 издатог од стране адвоката ... за извршене адвокатске услуге са законском затезном каматом почев од 23.03.2017. године до исплате.

Ставом шестим изреке обавезани су тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 290.887,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено поднеле парничне странке и то тужиља побијајући је у ставовима трећем, петом и шестом изреке, првотужени побијајући је у ставовима првом, другом, четвртном и шестом изреке и друготужени побијајући је у ставовима првом, другом, четвртном и шестом изреке све из свих законских разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку.

Тужиља је одговорила на жалбе тужених.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП (Службени гласник РС” бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да су жалбе делимично основане.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 21.12.2016. године око 18 часова, тужиља се са колегом ББ нашла на Теразијама, са којим се у намери да дођу до палате Албанија, упутила ка степеништу у подземном пролазу у висини броја 23, а којом приликом јој је услед недостатка дела степеника нога пропала. Колега ју је задржао да не падне, а другарица ВВ је одвезла у Ургентни центар, из ког су је упутили на дежурну Војномедицинску академију где јој је констатована повреда десног скочног зглоба. Дана 22.12.2016. године, тужиља је посетила лекара специјалисту ортопедије у Институту за ортопедско – хируршке болести “Бањица” где јој је констатована повреда десног скочног зглоба, без јасних знакова свежје коштане трауме и предложена терапија у виду потколоне гипс шине, ход са штакама без ослонца на имобилисану ногу, лед локално и аналгетик по потреби. Одређено је скидање имобилизације за две недеље, а након тога ношење ортозе (стезника) у току дана до пуне четири недеље од повреде, а након тога по потреби до потпуног престанка тегоба. Поступајући по препоруци лекара, тужиља је дана 27.12.2016. године прибавила стезник чија вредност је износила 5.720,21 динара. Тужиља је критичном приликом задобила телесну повреду у виду уганућа и истегнућа десног скочног зглоба, а која повреда се квалификује као лака телесна повреда. Од тренутка повређивања па у наредних четири сата тужиља је трпела физичке болове јаког интензитета, физичке болове средњег интензитета трпела је у временском периоду од месец дана, а након тога болови су прешли у болове слабог интензитета и трајали су наредних месец и по дана. Не може се искључити да и данас трпи болове слабог интензитета који се појачавају при дужем стајању и ходању,

ношењу тежих предмета, активностима у принудном положају тела, као и активностима у лошим микроклиматским условима. Као последица повређивања код тужиље, са ортопедске стране, постоји умањење животне активности од 6 %, а огледа се у свим активностима где се активно и пасивно користи десни скочни зглоб, а то су свакодневне дневне активности, рад у домаћинству, при рекреативним активностима тј. које су везане за дизање и ношење терета, активностима везаним за дуже стајање и ходање, као и активностима и животу у лошим микроклиматским условима. Тужиља је приликом повређивања трпела примарни страх у трајању од око 4 минута, секундарни страх умереног интензитета у трајању око две недеље, а затим секундарни страх блажег интензитета у трајању око месец, месец и по дана. Са неуропсихијатријске стране, код тужиље постоји умањење животне активности од 2%, јер је телесна повреда допринела паду фрустрационе толеранције осујећујући је у могућности постизања задовољстава у животним активностима тужиљи посебно значајним, као што је дужетрајно шетање или планинарење, тако да снижена фрустрациона толеранција захтева улагање више напора у одржавању пажње за реализацију таквих активности, као и повећани опрез при свакодневном кретању и превенирању додатног повређивања. Према усаглашеном мишљењу судских вештака др Милана Стајића и др Весне Бућан код тужиље постоји укупно умањење животне активности од 7%. Тужиља је у својству пуномоћника адвоката, заједно са адвокатима ..., ... и ... била ангажована у предмету П 736/18 (стари број 2436/16) пред Основним судом у Ужицу, а на рочиште одржано дана 26.12.2016. године приступио је адвокат ... преко адвокатског приправника ... Тужиља је у својству пуномоћника адвоката, заједно са адвокатом ..., била ангажована у предмету П 1045/18 (стари број 1049/16) пред Основним судом у Ужицу, а на рочиште одржано дана 12.01.2017. године приступио је адвокат ..., по заменичком пуномоћју за адвоката АА. Тужиља је у својству пуномоћника адвоката заједно са адвокатом ..., била ангажована у предмету П 1052/16 пред Основним судом у Ужицу, а на рочиште одржано дана 21.12.2016. године и 27.12.2016. године приступио је адвокат ..., по заменичком пуномоћју за адвоката АА, а преко адвокатског приправника... Тужиља је у својству пуномоћника адвоката, заједно са адвокатом ... била ангажована у предмету П 808/18 (стари број 1050/16) пред Основним судом у Ужицу, а на рочиште одржано дана 17.01.2017. године приступио је адвокат ..., по заменичком пуномоћју за адвоката АА, а преко адвокатског приправника .... Адвокатска канцеларија ... је дана 22.03.2017. године за извршене адвокатске услуге пред Основним судом у Ужицу у периоду од 21.12.2016. године до 15.01.2017. године тужиљи издала рачун број 17/17 на укупан износ од 45.000,00 динара. Тужиља је поступајући по овом рачуну, дана 23.03.2017. године на рачун адвокатске канцеларије ... исплатила износ од 45.000,00 динара. Тужиља, адвокат из Београда, са седиштем канцеларије у ул. ... није обавестила Адвокатску комору о привременој спречености за рад у периоду од 21.12.2016. године до 20.01.2017. године. Градско грађевинско земљиште у улици Теразије на кат.парцели број 2885 налази се у јавној својини Града Београда, док је подземни објекат пословних услуга улаз-излаз у подземни објекат у друштвеној својини Завода за изградњу Града Београда. Даном 26.02.2016. године је закључен уговор између туженог Града Београда, Дирекције за путеве и туженог ЈКП "Београд пут" који је за предмет имао радове на одржавању улица и општинских путева, где је тачком 3. уговорено редовно одржавање путних објеката (мостова, подземних пешачких пролаза и друго), а чланом 3. ставом 6. је предвиђено да ће стручни надзор над извођењем радова који су предмет овог уговора вршити надзорни органи, одређени решењем о именовању одговорних и помоћних надзорних органа, ангажовани од стране Дирекције за путеве по основу закљученог

уговора о пружању услуга стручног надзора.

Полазећи од оваквог утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је најпре применом одредбе члана 199 ЗПП дозволио објективно преиначење тужбе као из поднеска тужиле од 17.05.2023. године, обзиром да се тужени нису томе противили, те применом одредбе члана 155, 184 и 200 Закона о облигационим односима, члана 2, 3 и 32 став 4 Закона о комуналним делатностима, као и одредбе члана 8, 13 и 17 Одлуке о улицама, локалним и некатегорисаним путевима и члан 25 Статута Града Београда, нашао да су тужени одговорни за штету коју је тужила претрпела, и то првотужени Град Београд јер је у његовој надлежности обављање послова одржавања улица оснивањем јавних комуналних предузећа и вршење надзора у смислу да ли се делатност извршава и на адекватан начин, а друготужени ЈКП “Београд пут” јер организује одржавање тих путева, где спада и подземни пешачки прелаз, па је обзиром на наведено, те ценећи допринос тужиле настанку штете, обавезао тужене на исплату новчане накнаде, која је умањена за 20%, колико износи допринос тужиле. Првостепени суд је оценио да правична накнада за претрпљене физичке болове износи 144.000,00 динара, за претрпљени страх 100.000,00 динара, те за душевне болове због умањења опште животне активности износ од 245.000,00 динара, према налазима судских вештака и околности случаја, а које износи је умањио за претходно утврђени допринос тужиле од 20%, па одлучио као у изреци. У погледу тражене материјалне штете у висини од 5.720,00 динара на име плаћене цене за прибављање стезника, првостепени суд је у смислу члана 186 ЗОО обавезао тужене на исплату овог износа тужиле, умањеног за 20%. Првостепени суд је нашао да се трошкови на име ангажовања адвоката по основу заменичког пуномоћја за приступ на одржана рочишта у периоду од 21.12.2016. године до 15.01.2017. године пред Основним судом у Ужицу, не могу сматрати оправданим имајући у виду да је поред тужиле за заступање странака био ангажован и други адвокат, те је одбио као неоснован тужбени захтев у овом делу.

Правилна је одлука којом је дозвољено објективно преиначење тужбе као решењем из става првог изреке, јер је донета правилном применом чл. 199 ЗПП обзиром да је то било целисходно за коначно решење односа међу странкама и није знатно продужило трајање парнице.

По мишљењу Апелационог суда, правилна је одлука првостепеног суда којом је утврђена правична накнада нематеријалне штете на име претрпљеног страха у износу од 80.000,00 динара, те материјална штета у износу од 4.576,00 динара, као и одлука којом је утврђен допринос тужиле насталој штети и којим је одбио тужбени захтев за износе веће од досуђених и у делу тражене материјалне штете у износу од 30.000,00 динара на име трошкова за извршене адвокатске услуге, дајући за своју одлуку јасне и потпуне разлоге у овом делу, које као правилне прихвата и овај суд.

Неосновано се жалбама првотуженог и друготуженог оспорава правилност одлучивања првостепеног суда, посебно у делу у коме првотужени оспорава оцену истакнутог приговора недостатка пасивне легитимације, који је тај суд и по налажењу овог суда правилно оценио. У надлежности првотуженог Града Београда, као јединице локалне самоуправе је да врши надзор и контролу над обављањем комуналне делатности, у које спада и одржавање подземних пешачких прелаза, што произилази из

одредбе члана 32 став 4 Закона о комуналним делатностима, а околност да је тужени Град поверио обављање ових послова комуналном предузећу, овде друготуженом, не ослобађа га одговорности тим пре што има обавезу надзора поверених послова. Друготужени је одговоран, обзиром да је на њему била обавеза одржавања улица, тротоара, пешачких прелаза, сходно закљученом уговору са туженим Градом Београдом, којим се друготужени обавезао да редовно одржава путне објекте у које спадају и подземни пешачки прелази, а која обавеза је садржана и у члану 184 ЗОО, па како је у доказном поступку утврђено да је до повређивања тужиље дошло када јој је пропала нога услед недостатка дела степеника у подземном пролазу, а да тужени нису доказали да су обављали своје обавезе на прописан начин, то су одговорни за штету коју је тужилца том приликом претрпела.

Неосновано се жалбама парничних странака оспорава одлука првостепеног суда у погледу оцене приговора подељене одговорности, тј доприноса тужиље настанку штете у смислу одредбе члана 192 ЗОО, који допринос према наводима жалбе тужиље не постоји, док је према наводима жалбе тужених утврђен у прениском проценту. Наиме, првостепени суд је правилно утврдио да се тужиљин допринос огледа у чињеници да није обратила потребну пажњу која се очекује у датим околностима приликом кретања и силаска на степенице у подземном пешачком прелазу, јер је као просечан пешак могла да уочи оштећење на степенику, које није било незнатно и неупадљиво и које је према наводима присутног сведока ББ било око 30цм. Имајући у виду све околности конкретног случаја, а када се доведе у везу описано понашање тужиље критичном приликом са несумњиво утврђеном чињеницом да степениште не одговара стандардима и критеријумима за безбедно кретање пешака, јер је на истом недостајао део степеника услед чега је тужиљина нога пропала, што утиче на безбедност кретања пешака и у дневним условима (а нарочито када се ради о предвечерњим часовима у зимском периоду), као и са чињеницом да су радови на одржавању степеништа и подземном пешачком прелазу вршени како је требало, ризик од повређивања би био отклоњен и до повређивања тужиље свакако не би дошло, то је овај суд мишљења да се евидентно ради о узроку који је био ван моћи и дејства, тј доприноса оштећеног лица – тужиље у проценту већем од 20%, на шта тужени указују у жалби, због чега су ови жалбени наводи тужених неосновани. Осим тога, неоснован је навод првотуженог у жалби да је тужилца услед журбе пала јер је журила да се нађе са клијентом, будући да је током поступка утврђено да се нормално кретала са сведоком ББ, а околност да је ишла на састанак са клијентом не може водити закључку да је трчала и журила, тим пре што овакви наводи нису ничим поткрепљени.

Даље, неосновано се жалбама парничних странака оспорава правилност примене материјалног права и то одредбе члана 200 Закона о облигационим односима приликом одлучивања о висини накнаде нематеријалне штете у погледу претрпљених физичких болова и страха и то жалбама тужених, којима се указује да се ради о непримерено високим, а жалбом тужиље да се ради о непримерено ниским износима, имајући у виду да је првостепени суд из налаза вештака одговарајуће медицинске струке правилно утврдио интензитет и дужину трајања физичких болова и страха код тужиље и правилно ценио све релевантне околности од утицаја на висину правичне накнаде. Првостепени суд је за своју одлуку дао јасне и ваљане разлоге које прихвата и овај суд, па тако правилно нашао да износ од 144.000,00 динара представља правичну новчану накнаду за претрпљене физичке болове према налазу вештака ортопеда

трауматолога др Милана Стајића, а износ од 100.000,00 динара за претрпљени страх према налазу вештака неуропсихијатра др Весне Бућан, који износ у погледу претрпљеног страха је првостепени суд правилно умањио за 20% колико износи допринос тужиље настанку штете и обавезао тужене на исплату износа од 80.000,00 динара. У погледу претрпљених физичких болова, првостепену пресуду је ваљало преиначити у овом делу, будући да када се правична накнада за овај вид штете од 144.000,00 динара умањи за 20 % на име доприноса тужиље, то чини износ од 115.200,00 динара, па је обзиром на наведено, овај суд преиначио првостепену пресуду у овом делу и обавезао тужене да тужиљи солидарно исплате износ од 115.200,00 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од 14.09.2023. године до исплате (у ком делу се одбија жалба тужених као неоснована). У преосталом делу, тужбени захтев тужиље преко досуђеног а до траженог износа од 300.000,00 динара је одбијен као неоснован и у том делу је одбијена као неоснована и жалба тужиље. Насупрот жалбеним наводима парничних странака, новчаном накнадом у нижем износу од досуђене не би се остварио циљ и сврха накнаде, а новчана накнада у вишем износу би водила обогаћењу тужиље, што би погодновало тежњама које су неспојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Правилно је првостепени суд одлучио и када је одбио тужбени захтев тужиље у делу који се односи на тражену материјалну штету по рачуну бр. 17/17 издатог од стране адвоката ... за извршене адвокатске услуге и који рачун гласи на износ од 45.000,00 динара. Супротно жалбеним наводима тужиље, и по оцени овог суда, трошкови које је тужиља у наведеном износу исплатила адвокату по основу заменичког пуномоћја да је заступа у предметима пред Основним судом у Ужицу, у периоду док је услед задобијене повреде била спречена за рад, не могу се сматрати оправданим и нужним трошковима, које би по природи ствари имала да до повреде није дошло, будући да у наведеним предметима није била искључиви и једини пуномоћник странке (што би у том случају подразумевало обавезно обезбеђивање замене), већ је као пуномоћник заједно са њом био ангажован и адвокат ..., за кога током поступка није доказано да је био оправдано спречен да приступи на одржана рочишта, услед чега је тужиља овластила другог адвоката.

Међутим, у погледу потраживања накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, овај суд налази да се за сада не може испитати правилност побијане пресуде у овом делу, обзиром да се основано жалбама тужених указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 7 ЗПП, јер је повређено начело расправљања, па је из тог разлога побијана пресуда у овом делу морала бити укинута. Осим тога, основано се жалбама странака указује и на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12, будући да пресуда има недостатака због којих се не може испитати у овом делу, а разлози који су у образложењу дати су нејасни и недовољни.

Наиме, одредбом члана 271 став 2 Закона о парничном поступку је прописано да странка може да ангажује стручњака или другог вештака уписаног у регистар судских вештака, који ће да сачини примедбе на достављени налаз и мишљење или нов налаз и мишљење у писаном облику, те да на рочишту за главну расправу суд може да их прочита и да дозволи том лицу да учествује у расправи, постављањем питања и давањем објашњења. Ставом три је прописано да ће суд на рочишту да расправи

примедбе и покушати да усагласи налазе и стручна мишљења вештака. Из цитиране одредбе проистиче обавеза суда да расправи примедбе које странка стави на налаз и мишљење судског вештака, тако што ће истог саслушати, као и обавеза суда да, уколико је странка ангажовала стручњака или другог судског вештака који је сачинио нов налаз и мишљење у писаном облику, да такве налазе покуша да усагласи а ако до тога не дође, да одреди ново вештачење које ће поверити другом вештаку.

У конкретном случају, суд је на предлог тужиље одредио извођење доказа вештачењем од стране вештака ортопеда трауматолога др Милана Стајића и др Весне Бућан на околност постојања, интензитета и дужине трајања физичког бола, претрпљеног страха код тужиље, као и на околност постојања и интензитета душевних болова због умањења опште животне активности. На предметне налазе, тужени су истакли примедбе, док је друготужени уједно доставио суду налаз и мишљење вештака др Ђорђа Алимпијевића, кога је ангажовао и предложио да суд изврши усаглашавање наведених налаза. Поступајући по примедбама, судски вештак др Весна Бућан се изјаснила на наведени налаз поднеском од 23. марта 2023. године, док се судски вештак др Милан Стајић изјаснио поднеском од 25.05.2023. године, у којем је навео да уз исти прилаже монографију “Кинезитерапије – Др Недељка Родића и Др Зорана Ђокића”, а на околност утврђеног процента умањења опште животне активности у висини од 6% и чињенице постојања неслагања између повређеног десног скочног зглоба тужиље са неповређеним левим скочним зглобом у погледу покретљивости. Међутим, првостепени суд није доставио туженима наведени прилог судског вештака, на основу којег би се тужени изјаснили, тј. судски вештак медицинске струке кога су ангажовали, па је на овај начин изостала обавеза суда да расправи примедбе у погледу постојања и процента умањења опште животне активности код тужиље. Туженима нису достављени докази на основу којих је рађен налаз вештака др Милана Стајића у погледу умањења опште животне активности, те им је на тај начин ускраћена могућност да се са истима упознају и да се ангажован судски вештак друготуженог изјасни на њих као стручњак у смислу члана 271 ЗПП.

Умањење опште животне активности, као посебни основ за накнаду штете због душевних болова у смислу одредбе члана 200 ЗОО, обухвата сва ограничења у животним активностима оштећеног које је остваривао или би их по редовном току ствари у будућности извесно остваривао. Умањење постоји онда када наступи немогућност или смањена могућност функционисања организма или једног његовог дела, па оштећени не може обављати, или ограничено може обављати, или може обављати уз појачане напоре опште животне функције и активности. Овај вид штете је по правилу трајног карактера, али новчана накнада се може досудити и кад је умањење животних активности привремено, ако је јачег интензитета и дужег трајања или ако то посебне околности оправдавају.

За правилну примену ове законске одредбе, а имајући у виду жалбене наводе тужених који се односе на понашање тужиље након повређивања, првостепени суд је био дужан да испита и да ли се тужиља понашала у складу са препорукама и налозима лекара након што је повредила зглоб, па у зависности од тога ако нађе да тужиља није поступала по налозима лекара да испита да ли је и у ком обиму то евентуално утицало на кончан укупан и трајан проценат умањења животне активности, што је у конкретном случају изостало од стране првостепеног суда и побијана пресуда је у делу којим је

одлучено о овом виду накнаде нематеријалне штете морала бити укинута.

У поновном поступку, првостепени суд ће, имајући у виду примедбе на које му је указано овом одлуком, најпре отклонити битну повреду одредаба парничног поступка, те утврдити и разјаснити све околности од значаја за доношење одлуке о тужбеном захтеву тужиље за накнаду нематеријалне штете по основу претрпљених душевних болова због умањења опште животности, те имајући у виду и друге жалбене наводе тужиље и тужених, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилном применом материјалног права донети правилну и на закону засновану одлуку у овом делу.

Из изнетих разлога, применом одредбе чланова 390, 391 став 1, 392 став 2, 394 тачка 4 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Укидањем одлуке о главној ствари укинута је и одлука о трошковима парничног поступка јер зависи од коначног исхода спора применом члана 401 тачка 3 ЗПП.

Како је у једном делу укинута одлука против које су изјављене жалбе парничних странака, то ће се о захтевима странака за накнаду трошкова другостепеног поступка одлучити у коначној одлуци, сходно одредби члана 161 став 3 ЗПП.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић